

Vraag en antwoord over de erosie maatregelen vanaf 2016 (versie 19/04/2016)

ALGEMEEN

V: Hoe gebeurt de indeling in de verschillende teeltgroepen: Wordt er strikt gekeken naar de inzaaidatum of wordt per teelt bepaald of ze moet voldoen aan de voorwaarden van de 'teelten ingezaaid voor 1/1' of aan de voorwaarden van de 'teelten ingezaaid na 1/1'? Komt dit op de verzamelaanvraag? Dit om bv. volgende vragen te vermijden: wat met een wintergraangewas ingezaaid na 1/1? Aan welke randvoorwaarden moeten teelten ingezaaid in juli / augustus voldoen? ...

A: Aan elke teelt wordt in de kolom 'erosiegevoeligheid versie 2016' van de tabel met teeltcodes een code toegekend die verwijst naar een teeltgroep in het kader van de erosieverplichtingen:

- Jaarronde teelten: JT
- Teelten ingezaaid voor 1/1: WT
- Teelten ingezaaid na 1/1: ZT
- Meerjarige teelten: MT

Er wordt dus niet gekeken naar de effectieve inzaaidatum van de teelt om te bepalen welke maatregelen de landbouwer moet nemen, maar naar de teeltgroep. De tabel met teeltcodes is raadpleegbaar op <http://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/verzamelaanvraag-en-bedrijfssubsidies/verzamelaanvraag-2015/tabellen>

V: Wat moet er in de verzamelaanvraag i.k.v. erosie worden opgegeven? Bufferstroken (apart intekenen), teelttechnische maatregelen (vb inzaai volgens hoogtelijnen) ... , is hier al zicht op?

A: In principe gelden voor de aangifte van de percelen in de verzamelaanvraag de algemene regels: een apart gewas is een apart perceel. De vuistregel is hier een apart perceel vanaf 5 are en 5 meter breed. Opgelet: er is een uitzondering voor EAG – bufferstrook langs waterlopen en langs bosranden: die horen bij het akkerperceel en dienen niet apart ingetekend te worden.

Er zijn hiervoor dus geen aparte regels in het kader van erosie. De landbouwer moet in zijn VA2016 ook niet aanduiden welke teelttechnische maatregel hij toepast. Wat hij wel zal moeten aanduiden is of hij de bufferstrook (met BO) al dan niet gebruikt om aan de randvoorwaarden te voldoen. Het is namelijk niet toegestaan om de vergoeding voor een beheersovereenkomst uit te betalen wanneer deze dient om een verplichting uit de randvoorwaarden in te vullen.

V: Hoe moeten we de RVW erosie toepassen op percelen die in 2015 gesplitst waren en die in 2016 worden samengevoegd? De potentiële bodemerosiekaart 2016 is immers gemaakt met de percelenlaag van de aangifte van 2015. (bv. in 2016 wordt een paars en een rood perceel samengevoegd, aan welke RVW erosie moet dit volledige perceel voldoen in 2016)?

A: Als twee percelen worden samengevoegd in 2016, krijgen ze (tijdelijk) de status van het overwegende deel. Stel dat twee percelen (1 ha rood en 1,5 ha paars) worden samengevoegd, dan geldt voor 2016 dat het perceel in de paarse categorie valt. De landbouwer moet dus voldoen aan de verplichtingen voor paarse percelen. Bij de herberekening van de erosiekaart in het najaar 2016, wordt dan de definitieve herklassering berekend. Afhankelijk van de parameters kan dit dan paars of rood of ... zijn.

V: Wanneer wordt de jaarlijks geüpdatete versie van de erosiekaart online geplaatst ?

A: In de loop van de maand november. In de toekomst kan dat mogelijk ook vroeger gebeuren. Bovendien geldt ook de afspraak dat als een perceel van klasse verhoogt en er dat jaar een controle komt, de landbouwer enkel een vaststelling krijgt maar geen korting.

V: Waar staat in de hernieuwde erosiewetgeving de verwijzing naar een optimale pH eigenlijk en hoeveel zou deze pH volgens de wetgeving per landbouwstreek moeten zijn?

A: De wettelijke basis voor de optimale zone is terug te vinden in artikel 59, §1, 2^e alinea van het BVR van 24 oktober 2015:

Landbouwers die aan de hand van een analyse van een bodemstaal kunnen aantonen dat het koolstofgehalte 1,7 % of meer bedraagt en de pH zich in de optimale zone voor het bodemtype in kwestie bevindt, overeenkomstig de Code van Goede Praktijk Bodembescherming, kunnen bij de bevoegde entiteit aanvragen om de erosiegevoeligheid van het desbetreffende perceel dat geen blijvend grasland is met één klasse te laten dalen. De monsterneming en analyse van het bodemstaal wordt uitgevoerd door een erkend laboratorium in de discipline bodem, deeldomein bodembescherming als vermeld in artikel 6, 5°, c), van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL).

Hierin wordt dus verwezen naar de Code van Goede Praktijk Bodembescherming. Deze code is terug te vinden op de website van VITO: <http://emis.vito.be/nl/Ine-erkenningen-bodem> (zie ook bijlage).

Bodemtype	Optimale zone zuurtegraad (pH-KCl)
zand	5,0 - 6,0
zandleem	5,5 - 6,5
leem	6,5 - 7,5
klei	7,0 - 8,0

V: Indien een perceel voorzien is van een beheersovereenkomst erosie, kan deze ook gebruikt worden als erosiemaatregel als dit perceel verhuurd wordt in seizoenpacht aan een derde landbouwer? Het gebruik van deze BO zou eventueel moeten kunnen verhuurd of overgedragen worden voor één jaar. Wat als deze BO niet verhuurd of overgedragen is voor één jaar, maar enkel het perceel met de teelt (bv aardappelen) op zich? Wat als er een erosiestrook is aangelegd om meerdere jaren in orde te zijn met de erosiewetgeving, maar op deze erosiestrook is geen BO gevraagd? Komt deze erosiestrook in aanmerking indien perceel voor seizoenpacht is verhuurd maar erosiestrook op zich niet mee is verhuurd?

A: In het kader van de erosieverplichtingen (randvoorwaarden) moet het perceel en de bufferstrook van dezelfde landbouwer/gebruiker zijn (ook om een ongeoorloofde financiering te vermijden). Er worden in geval van seizoenpacht dus best goede afspraken gemaakt (dezelfde gebruiker/verantwoordelijke voor het perceel als voor de strook). Het verhuur van een BO (voor één jaar) is echter niet mogelijk. Dus als er een verschillende gebruiker is op het perceel en de naastliggende bufferstrook onder BO, dan zal de gebruiker van het akkerperceel een andere keuze uit de keuzepakketten moeten maken voor de randvoorwaarden (andere maatregel of extra grasstrook boven de BO-strook).

BUFFERSTROKEN (aangepaste versie 19/04 – zie ook persbericht ‘samenwerking met bedrijfsplanners en erosiecoördinatoren)

<http://lv.vlaanderen.be/nl/nieuws/samenwerking-met-een-erosiecoordinator-een-bedrijfsplanner-voor-de-aanleg-van-bufferstroken>

V: Bufferstrook op paars in samenwerking met erosiecoördinator/bedrijfsplanner: Moeten de landbouwers zelf contact opnemen met deze personen? Voor wanneer? Voor wanneer moet dit dan ingezaaid zijn en is dit jaar dan eventueel een overgangsjaar?

A: Indien de landbouwer niet kiest voor de standaardinvulling, maar opteert voor een invulling op maat van het perceel, dan moet hij zelf contact opnemen met de bedrijfsplanner of erosiecoördinator. Bij bufferstroken in het kader van een lopende beheersovereenkomst moet geen apart attest aanwezig zijn of extra contact opgenomen worden.

Voor 2016 wordt tijd gegeven tot 31/5 om de bufferstrook aan te leggen als er een zomerteelt op het perceel wordt gezet. Als er eind 2015 een winterteelt werd ingezaaid op een paars perceel, moet geen

bufferstrook ingezaaid worden in 2016, ook als de landbouwer geen teelttechnische maatregel (bv. NKB) heeft toegepast of als er geen structureel erosiebestrijdingswerk aanwezig is op het perceel.

Wanneer de landbouwer niet kiest voor de standaardinvulling en dus een attest nodig heeft, dan kan de landbouwer wanneer het attest op het ogenblik van de controle ter plaatse niet aanwezig is, dit nog steeds nasturen naar de buitendiensten van AIS. In elk geval moet hij dan al wel de nodige maatregelen getroffen hebben, die ten minste even efficiënt zijn als de standaardinvulling.

V: Hoe moet een landbouwer aantonen dat hij maatregelen genomen heeft i.s.m. een bedrijfsplanner of een erosiecoördinator?

A: Als de landbouwer kiest voor een standaardinvulling (onderaan elk afhellend gedeelte van het perceel een grasbufferstrook van minstens 9 meter breed en in elke droge vallei die op het perceel aanwezig is, een grasgang van minstens 12 meter breed), dan moet de landbouwer dit niet bijkomend aantonen. Wenst de landbouwer af te wijken van de standaardinvulling, dan moet hij contact opnemen met de bedrijfsplanner of erosiecoördinator. Deze bedrijfsplanner of erosiecoördinator zal dan een attest opmaken met de ligging en de breedtes van de grasbufferstroken, grasgangen, graszones en/of dam(men) uit plantaardige materialen. Het attest blijft geldig zolang de situatie hetzelfde blijft (waarbij het perceel minstens voor 80 % moet blijven overlappen met het oorspronkelijk perceel). Bij controle ter plaatse moet de landbouwer het attest kunnen voorleggen. In 2016 is in een overgangperiode voorzien. Indien dit attest er niet is, mag het attest nagestuurd worden. De attesten (zowel voor de bufferstrook als voor de structurele erosiebestrijdingswerken) zijn raadpleegbaar op www.vlaanderen.be/landbouw/randvoorwaarden

V: Kan een landbouwer een Beheerovereenkomst grasstrook afsluiten om te voldoen aan de RVW? Kan hij via de verzamelaanvraag jaarlijks aangeven of hij de BO al dan niet inzet om te voldoen aan de RVW? Wat met de vergoeding van de BO?

A: De landbouwer kan bepaalde strookvormige beheerovereenkomsten (bijv. perceelsranden PRB, grasgangen en grasbufferstroken ER, gemengde grasstroken AKV, erosiestroken, bufferstroken en faunastroken RB) gebruiken om te voldoen aan de RVW (keuzepakket bufferstrook).

Als de landbouwer zijn beheerovereenkomst gebruikt om te voldoen aan de RVW zal de landbouwer een verlaagde vergoeding krijgen voor de eerste negen meter van de BO. D.w.z. voor een breedte van 9 meter van de strook (die gebruikt wordt voor RVW) zal de beheervergoeding worden verlaagd met 1.047 euro/ha. Indien de BO breder is dan 9 m, dan geldt de verlaging enkel (!) op een breedte van negen meter.

In de jaren dat de BO grasstrook niet wordt gebruikt om te voldoen aan de RVW wordt er geen verlaging van de beheersvergoeding doorgevoerd.

Dit zal ook geldig zijn voor nieuwe overeenkomsten afgesloten in het kader van het erosiebesluit.

De landbouwer zal dit via een code (ERVJ of ERVN) moeten aangeven in de verzamelaanvraag bij de gespecialiseerde productiemethode.

V: Wanneer moet de grasstrook ingezaaid worden en tot wanneer moet die behouden blijven indien een landbouwer een maatregel uit het pakket 'bufferstroken' kiest en geen BO afsluit?

A: In principe moet de bufferstrook aanwezig zijn van 1/1 (dus inzaai in het najaar) tot en met 31/12. Het is wel toegestaan om na de oogst van de teelt van het akkerperceel, de bufferstrook te vervangen door een groenbedekker of een andere teelt (bv. wintergraan) aangezien er dan ook op 31/12 opnieuw voldoende bedekking is.

2016 is een overgangsjaar: de bufferstroken moeten voor 31 mei 2016 aangelegd worden met uitzondering van paarse percelen met winterteelten (ingezaaid eind 2015) waarop geen teelttechnische maatregelen werden toegepast en ook geen structurele EBW aanwezig zijn. In dat laatste geval kan de aanleg van een bufferstrook niet meer geëist worden omdat die gezaaid had moeten zijn vóór de nieuwe erosierandvoorwaarden in voege waren.

Als de bufferstrook er ligt, maar er is nog geen attest, dan volstaat het om in de loop van 2016 het attest nog te verkrijgen.

Vanaf 2017 moeten de stroken aanwezig zijn vanaf 1/1/2017, dus inzaai grasbufferstrook in najaar 2016.

V: Kan een landbouwer die een weide heeft met erboven een paars akkerperceel, de weide 9m kleiner maken en die 9m gebruiken als 'maatregel' uit het keuzepakket 'bufferstrook' (om te voldoen aan de randvoorwaarden)? Hoe gebeurt de controle hierop?

A: Dat kan. Als de landbouwer een aparte bufferstrook afsplitst, die afgescheiden is van de rest van het perceel grasland, dan is dat voldoende als bufferstrook. Om als apart perceel (en bufferstrook) te kunnen gelden, moet een zichtbare grens zijn tussen beide percelen (bv. omheining). Ter plaatse wordt dan nagegaan of de bufferstrook voldoet. Opgelet: op paarse percelen is een attest van een bedrijfsplanner/erosiecoördinator nodig wanneer wordt afgeweken van de standaardinvulling..

Het afgesplitste stuk kan tot 20m breed zijn, of m.a.w. als het onderliggende grasperceel zelf minder dan 20 meter breed is, hoeft geen aparte strook afgesplitst te worden.

V: Hoeveel bedraagt de vergoeding als voor de (verplichte) bufferstrook een BO gesloten is met een andere beheerdoelstelling dan erosiebestrijding (bv. soortenbescherming). Krijgt de landbouwer dan de vergoeding van zijn BO min de vergoeding van BO erosie? Indien deze niets krijgt voor deze BO, moeten dan de extra maatregelen (maaien ed) niet gedaan worden in het jaar dat hij de grasstrook gebruikt als bufferstrook erosie?

A: Inderdaad, je krijgt de vergoeding van deze BO (bijv. gemengde grasstrook i.f.v. soortenbescherming) min de vergoeding van BO erosie (d.i. 1.047 euro/ha/jaar). De voorwaarden van de beheerovereenkomst moeten steeds nageleefd worden gedurende de 5 jaar, ongeacht of er (verminderde) uitbetaling is of niet. Zo niet riskeert de landbouwer een stopzetting van zijn overeenkomst (en mogelijks terugbetaling). Voor alle beheerovereenkomsten die gebruikt worden in het kader van de randvoorwaarden erosie gebeurt sowieso enkel een verlaagde betaling voor de oppervlakte corresponderend met de breedte van de verplichte bufferstrook, dus 9 meter.

V: Gras op bufferstrook zonder beheerovereenkomst? Wat na 5 jaar => statuut blijvend grasland?

A: Alle grasstroken (BO, erosiebesluit, zonder vergoeding) krijgen na 5 jaar het statuut blijvend grasland (BG) maar ze kunnen vrijgesteld worden van de herinzaaiverplichting bij een eventuele overschrijding van de ratio blijvend grasland in het kader van de vergroening.

V: Is in RVW erosie opgenomen welk gras(mengsel) moet ingezaaid worden bij grasbufferstroken ?

A: Nee, er zijn in het kader van erosie geen verplichtingen opgelegd. Het kan zijn dat andere regelgeving (bv. voor vergroening) wel verplichtingen oplegt voor bepaalde bufferstroken, maar dus niet voor grasstroken.

V: Mag een 'grasstrook' uit het pakket bufferstroken ingezaaid worden met meerjarige klaver (722) of meerjarige luzerne (732)? En zo ja, kan de landbouwer dit laten meetellen als ecologisch aandachtsgebied? Meer algemeen: welke teeltcodes komen in aanmerking voor 'grasstrook'?

A: Voor een grasstrook komen alle codes in aanmerking die verwijzen naar de aanwezigheid van gras, zoals code 60 (grasland), 63 (graskruidenmengsel), 660 (grasluzerne), 700 (grasklaver). Zuivere teelten van klaver of luzerne die in aanmerking kunnen komen voor EAG-stikstofbindende gewassen, kunnen moeilijk als een grasstrook, grasgang of graszone beschouwd worden.

V: Indien de landbouwer in het verleden een BO grasstrook heeft gelegd dwars door het perceel (om de afstromingslengte te 'breken'), moet hij dan voor beide 'nieuwe landbouwperceeltjes' voldoen aan de RVW, of voor het volledige perceel?

A: Het attest van de erosiecoördinator/bedrijfsplanner zal al dan niet bevestigen voor welk van de percelen voldaan is aan de voorwaarden. Normaal gezien telt dan het oorspronkelijk perceel. In dergelijke gevallen zal het attest wellicht voor het volledige perceel geldig zijn.

V: Via het Erosiebesluit werden op enkele paarse en rode percelen in het verleden onderaan grasstroken aangelegd (al dan niet gecombineerd met een buffergracht). Deze grasstroken

kunnen aangewend worden voor de RVW (keuzepakket bufferstrook)?

A: Ja, mits 9 meter breed.

V: Mag men op een 'grasstrook': bieten (tijdelijk) stockeren? Vee grazen? ... (aangepaste versie 19/04)

A: Een activiteit die de efficiëntie van de grasstrook kan beperken, kan moeilijk toegelaten worden. Begrazen kan voor zover de grasmat in tact blijft. Opslag van bieten heeft zware gevolgen voor de grasmat en vereist het herstel van de grasmat zodra de bieten zijn opgehaald. Indien voor de grasstrook een beheerovereenkomst is afgesloten, dan gelden de voorwaarden van deze beheerovereenkomst.

V: afhankelijk van het type helling zijn er verschillende maatregelen. Hoe weet ik welk type helling mijn perceel heeft.

A: De omschrijving van de types helling is raadpleegbaar op de website www.vlaanderen.be/landbouw/randvoorwaarden

BASISPAKKET (GROENBEDEKKER)

V: Inzaaien groenbedekker: aanhoudingsperiode groenbedekker + leem/klei wintervoerploegen combineerbaar ?

A: De groenbedekker moet minstens behouden blijven tot 31 december. Na bijvoorbeeld wintertarwe is winterploegen geen mogelijke optie in de keuzes van dit basispakket (oogst vóór 15 oktober). Enkel een andere teelt of een groenbedekker zijn toegelaten. Tijdens de aanhoudingsperiode mag er wel geklepeld worden of mag een tand getrokken worden.

Opgelet: ook bij het eventueel winterploegen in januari of februari, vormt er zich mogelijks een probleem voor de volgteelt op de paarse percelen. Door het ploegen vervalt immers de mogelijkheid om nadien niet-kerende bodembewerking of directe inzaai toe te passen in de volgteelt. Dan zijn er (behalve drempels bij ruggenteelten) geen teelttechnische maatregelen meer mogelijk voor teelten ingezaaid na 1 januari. Op een rood perceel is er wel nog de bijkomende optie van het zaaien volgens de hoogtelijnen (behalve ruggenteelten).

V: Interpretatie wintervoerploegen/winterlabeur (=kerende-bodembewerking? Spitten?)

A: Winterploegen is een kerende bodembewerking en is enkel mogelijk bij teelten geoogst na 15 oktober op een klei- en leembodem. Het winterploegen moet gebeuren voor 1 maart. Bewerking met een roterende spitmachine of spitsfrees beschouwen we als een kerende grondbewerking omdat er heel intensief en diep (bouwvoordiepte en dieper) gemengd wordt, waarbij het organisch materiaal over de volledige bouwvoor wordt verdeeld. Net zoals bij ploegen blijft er niet voldoende organisch materiaal aan de oppervlakte om nadien een niet-kerende bodembewerking te kunnen uitvoeren. Dus opgelet, indien de landbouwer kiest voor wintervoerploegen/winterlabeur dan kan hij vervolgens niet meer kiezen voor niet-kerende bodembewerking bij de volgende teelt.

Bewerking met een krukasmachine is ook intensief mengend maar beschouwen we als een niet-kerende bodembewerking, op voorwaarde dat het toerental niet te hoog staat en er bijgevolg nog voldoende gewasresten aan het oppervlak blijven liggen (altijd het criterium) en de grond ook niet te sterk verkruid wordt. Dit komt dus in aanmerking voor NKB.

V: Aanduiding klei/leem: op basis van landbouwtreek of bodemsoort op bemestingsadviezen/bodemanalyses?

A: De indeling wordt gemaakt op basis van de bodemsoort en niet op basis van de landbouwtreek. Dit kan geverifieerd worden op basis van een bodemstaal (geanalyseerd door een MTR-erkend labo) of de bodemkaart (raadpleegbaar via dov.vlaanderen.be). Dit zal niet voorgedrukt worden in de verzamelaanvraag. Bij meerdere bodemtypes volgens de bodemkaart telt het overwegende bodemtype.

Opgelet, in het kader van de vergroening gelden wel de landbouwstreken.

V: Tot wanneer moet de groenbedekker behouden blijven? Een landbouwer die voor de vervolgteelt een ander teelttechnische maatregel dan niet-kerende bodembewerking, of directe inzaai of strip-till kiest, moet de mogelijkheid hebben om in het voorjaar te ploegen. Vanaf wanneer mag hij ploegen?

A: Voor de randvoorwaarden erosie moet de groenbedekker behouden blijven tot de voorjaarswerkzaamheden en minstens tot 31 december. Opgelet: indien de groenbedekker gebruikt wordt voor EAG - vergroening, dan moet de groenbedekker in bepaalde streken behouden blijven tot 1 februari.

V: Bij sommige maatregelen is het niet duidelijk of die maatregel moet toegepast worden, of dat er ook een andere mag toegepast worden. Bijv. 'behoud van bodembedekking door oogstresten bij korrelmaïs, spruiten en andere koolsoorten' – moet dit of mag je na korrelmaïs ook NKB toepassen, of groenbedekker / andere teelt inzaaien?

A: Afhankelijk van de oogstdatum heeft de landbouwer verschillende keuzeopties waartussen hij vrij kan kiezen. Bv. ook in het geval van korrelmaïs kan de landbouwer kiezen voor inzaai van een groenbedekker of winterlabeur op leem- en kleibodems. Het is niet verplicht te kiezen voor de optie "oogstresten behouden tot de inzaai volgende oogst".

V: Is het behoud van de stoppel (oogstresten) bij maïs voor biomassa voldoende als basispakket?

A: Bij oogst na 1 december is het voldoende de teeltresten van gelijk welke teelt, dus ook van biomassa-maïs, te behouden tot aan de inzaai van de volgende teelt. Bij oogst tussen 15 oktober en 1 december is de stoppel van maïs voor de biomassa niet voldoende.

V: Wat indien een deel van de bieten geroid worden vóór 15/10 en een deel na 15/10 ? Welk onderdeel van basispakket moet gevolgd worden ?

A: Hier telt de laatste oogstdatum, want die is bepalend voor de verdere bewerkingen op het perceel.

V: Indien de teelt geogst wordt tussen 15/10 en 1/12 kan je ondermeer kiezen uit groenbedekker zaaien voor 1/12 of wintervoorploegen voor 1/3 ingeval van een klei- of leembodem. Kan een landbouwer zeggen dat hij kiest voor het pakket wintervoorploegen maar bijkomend eerst een groenbedekker zaaien en die dan in december onderploegen (omdat hij kiest voor 'wintervoorploegen'...).

A: In dit geval is dat mogelijk: bij oogst vóór 15 oktober is winterploegen geen optie en moet er een groenbedekker ingezaaid worden of een andere teelt voor 1 december, waarbij die groenbedekker er minstens tot 31 december op het perceel moet blijven staan. Bij oogst na 15 oktober is winterploegen mogelijk (op klei en leem) zolang dit gebeurt vóór 1 maart en kan gerust nog een groenbedekker ingezaaid worden.

V: Gras in onderzaai bij maïs voor EAG. Is het laten staan van het gras na de oogst van de maïs dan voldoende als groenbedekker?

A: Net als bij de EAG-groenbedekker kan het gras in onderzaai bij maïs als groenbedekker meetellen, wanneer het gras niet vernield wordt bij de oogstwerkzaamheden of m.a.w. er moet een voldoende dichte grasmat aanwezig blijven tijdens de aanhoudingsperiode.

PAKKET TEELTTECHNISCH

V: Mag je bij de teelt van aardappelen bij het pakket 'teelttechnische maatregelen ook een andere maatregel dan 'aanleggen van drempels' kiezen (bv. niet-kerende bewerking)? Mag je

voor andere ruggenteelten bij het pakket 'teelttechnische maatregelen ook een andere maatregel dan 'aanleggen van drempels of diepe tandbewerking kiezen' kiezen?

A: Neen, dit mag niet. Bij aardappelen is het verplicht om drempels aan te leggen of te schoffelen in geval van biologische aardappelen. Bij andere ruggenteelten is het verplicht om drempels aan te leggen of een diepe tandbewerking uit te voeren.

V: Teelttechnische maatregel 'kopakkers inzaaien met gras' (bij rode percelen) – wanneer moet dit gebeuren? Minimale breedte van deze grasstrook?

A: Ingeval van kopakkers, werkgangen (bv. groenten, sierteelt, aardbeien) moeten alle onbeteelde zones ingezaaid worden met gras in de groeifase van de teelt. De inzaai van het gras moet op hetzelfde moment gebeuren als de inzaai van het gewas.

PAKKET STRUCTURELE EROSIEBESTRIJDINGSWERKEN

V: hoort (buffer)gracht tot pakket structurele erosiebestrijdingswerken ?

A: Onder het 'pakket structurele erosiebestrijdingswerken' komen bufferende aarden dammen, erosiepoelen en bufferbekkens in aanmerking, eventueel in combinatie met een geleidende aarden dam. Buffergrachten tellen niet mee.

V: Kan landbouwer zelf een structureel erosiebestrijdingswerk aanleggen ?

A: Dat kan enkel in samenspraak met en na goedkeuring door een erosiecoördinator of bedrijfsplanner. Indien maatregelen zonder het Erosiebesluit worden aangelegd, moeten deze tevens door ALBON goedgekeurd worden.

V: Kan een bufferende aarden dam, erosiepoel of bufferbekken aangelegd op openbaar domein worden meegeteld om te voldaan aan randvoorwaarden?

A: Als het structurele erosiebestrijdingswerk in landbouwgebruik is, dan moet de landbouwer het aangeven als een landbouwperceel; het moet in gebruik zijn door dezelfde landbouwer van het aangrenzend akkerbouwperceel om in aanmerking te kunnen komen. Constructies gelegen buiten een perceel tellen mee voor het oorspronkelijk perceel waarop ze zijn aangelegd voor zover de aangrenzende gebruiker het mag gebruiken, aan te tonen met attest of gebruiksovereenkomst.

Voorbeelden

Rood perceel

Najaar 2015	Oogst 2016	Najaar 2016	Voorjaar 2017
wintergraan	Vóór 15 oktober	groenbedekker	suikerbiet

Randvoorwaarden te nemen in **2016**:

Basispakket : Inzaai groenbedekker voor 1 december 2016 tenzij er een bufferstrook ligt of de landbouwer een teelttechnische maatregel heeft toegepast in het wintergraan (bv. niet-kerend of gezaaid volgens de hoogtelijnen). Dan is het basispakket niet verplicht maar wel aangewezen.

Randvoorwaarden te nemen in **2017**:

Voor de suikerbieten : keuze tussen **bufferstrook of teelttechnisch** (zaaien volgens de hoogtelijnen of NK). Na de oogst : **basispakket** : afhankelijk van oogstdatum en bodemtype en weersomstandigheden

Paars perceel

Najaar 2015	Oogst 2016	Najaar 2016	Voorjaar 2017
wintergraan	Vóór 15 oktober	groenbedekker	suikerbiet

Randvoorwaarden te nemen in **2016**:

Wintergraan was al ingezaaid, dus niks meer aan te doen (had grasbufferstrook of niet - kerend moeten zijn)

Basispakket : Inzaai groenbedekker vóór 1 december

Randvoorwaarde te nemen in **2017**:

Voor de suikerbieten : **bufferstrook én teelttechnisch** (dus suikerbieten NK: groenbedekker enkel klepelen, eventueel opentrekken met een tand en zaaibedbereiding niet-kerende). Na de oogst : **basispakket** : afhankelijk van oogstdatum en bodemtype en weersomstandigheden

Paars perceel

Najaar 2015	Oogst 2016	najaar 2016
wintergraan	Vóór 15 oktober	wintergraan

Randvoorwaarden te nemen in 2016:

Wintergraan was al ingezaaid, dus niks meer aan te doen (had grasbufferstrook of niet - kerend moeten zijn)

Basispakket : Inzaai wintergraan voor 1 december 2016 (behoud stoppel van vorige teelt of groenbedekker enkel nodig als de landbouwer voor 2017 kiest om NK toe te passen)

Randvoorwaarde te nemen in **2017**:

Voor het wintergraan (dus eigenlijk eind 2016) : keuze tussen **bufferstrook of teelttechnisch** (dus wintergraan NK inzaaien). Na de oogst : **basispakket** : dus groenbedekker of nieuwe teelt voor 1 december 2017

Rood perceel

voorjaar 2016	Oogst 2016	Najaar 2016	Voorjaar 2017
Korrelmaïs	na 15 oktober	Behoud oogstresten	suikerbiet

Randvoorwaarden te nemen in 2016:

Voor de korrelmaïs : **bufferstrook of teelttechnisch** (dus maïs niet-kerend of zaaien volgens de hoogtelijnen). Na de oogst : **basispakket** : afhankelijk van oogstdatum en bodemtype en weersomstandigheden (groenbedekker voor 1 december of niet-kerende bewerking of oogstresten behouden of ploegen)

Randvoorwaarden te nemen in 2017:

Voor de suikerbieten : **bufferstrook of teelttechnisch** (dus suikerbieten niet-kerend of zaaien volgens de hoogtelijnen). Na de oogst : **basispakket** : afhankelijk van oogstdatum en bodemtype en weersomstandigheden (groenbedekker voor 1 december of niet-kerende bewerking of oogstresten behouden of ploegen)

Paars perceel

voorjaar 2016	Oogst 2016	Najaar 2016	Voorjaar 2017
Korrelmaïs	na 15 oktober	Behoud oogstresten	suikerbiet

Randvoorwaarden te nemen in 2016:

Bufferstrook (min 9 of 12 meter) én teelttechnische maatregel : niet kerende bodembewerking (of directe inzaai) voor de inzaai van maïs

Basispakket : afhankelijk van oogstdatum en bodemtype en weersomstandigheden (groenbedekker voor 1 december of niet-kerende bewerking of oogstresten behouden. Enkel ploegen kan niet (wel voor inzaai van de groenbedekker) vermits in 2017 niet-kerende de enige keuze is om te voldoen aan het pakket teelttechnische)

Randvoorwaarden te nemen in 2017:

Voor de suikerbieten : **bufferstrook en teelttechnisch** (dus suikerbieten niet-kerend). Na de oogst : **basispakket** : afhankelijk van oogstdatum en bodemtype en weersomstandigheden en volgende teelt (groenbedekker voor 1 december of niet-kerende bewerking of oogstresten behouden of ploegen)

Rood perceel

Voorjaar 2016	Oogst 2016	Najaar 2016
aardappelen	Vóór 15 oktober	wintergraan

Randvoorwaarden te nemen in 2016:

Grasbufferstrook of Teelttechnisch : drempels tussen ruggen. Na oogst :Basispakket bvb Inzaai wintergraan voor 1 december (tussenteelt van groenbedekker is uiteraard toegestaan)

Paars perceel

Voorjaar 2016	Oogst 2016	Najaar 2016
aardappelen	Vóór 15 oktober	Wintergraan

Randvoorwaarden te nemen in 2016:

Bufferstrook : (min 9 meter grasstrook of 12 meter grasgang) én Teelttechnisch : drempels tussen ruggen. Na oogst: **Basispakket** : Inzaai wintergraan voor 1 december (indien geen grasbufferstrook wordt aangelegd moet voor 2017 (dus inzaai najaar 2016) een teelttechnische maatregel gekozen worden (dus niet-kerende bodembewerking, er mag dan niet geploegd worden voor de inzaai van het wintergaan (er mag wel geploegd worden voor de inzaai van een eventuele groenbedekker als tussenteelt)